

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Egon Enocksson
 Tel: 08-698 11 91
 egon.enocksson
 @naturvardsverket.se

SKRIVELSE
 2008-04-16 Dnr 121-1152-08

Ministry of the Environment
 Ms Seija Rantakallio
 PO Box 35
 FIN 00023 Government FINLAND

Svar på underrättelse enligt Esbo-konventionen angående nytt kärnkraftverk i Finland, Fennovoima Ab

Sammanfattning

Naturvårdsverket har från Miljöministeriet i Finland fått en underrättelse enligt Esbo-konventionen angående miljökonsekvensbedömning för ett nytt kärnkraftverk.

Sverige avser att delta i samrådet om miljökonsekvensbedömningen.

Sverige översänder de yttranden som inkommit från myndigheter, kommuner, organisationer och allmänhet.

Samrådsförfarande

Programmet för miljökonsekvensbedömning har remitterats till ett urval myndigheter kommuner och organisationer (se bilaga 1). Underlaget har också gjorts tillgängligt för allmänheten genom pressmeddelande och genom att handlingar funnits tillgängliga i Naturvårdsverkets bibliotek (bilaga 2).

Remisstiden i Sverige har varit från den 15 februari till den 7 april

Några remissinstanser har meddelat att de inte har några synpunkter alternativt avstår från yttrande. Detta gäller SMHI (Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut), länsstyrelserna i Gävleborgs, Stockholms, Södermanlands och Kalmar län

Remissvar har inkommit från SKI (Statens kärnkraftsinspektion), SSI (Statens strålskyddsinstitut), SGU (Sveriges geologiska undersökning),

Energimyndigheten, Fiskeriverket, Krisberedskapsmyndigheten, Räddningsverket, Naturvårdsverket, länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Uppsala län, Kalix och Kiruna kommuner (genom länsstyrelsen i Norrbottens län), Haparanda stad, Piteå kommun, Skellefteå kommun, Timrå kommun, Umeå kommun, och Örnsköldsviks kommun.

Svar har inkommit från följande organisationer: Miljövänner för kärnkraft, Miljöpartiet de gröna i Umeå, Miljöpartiet de gröna i Kalix, Svenskt Näringsliv, Miljöpartiet de gröna i Härnösand, Miljöpartiet de gröna i Västernorrland, Kalix älv ekonomiska förening, Miljöpartiet de gröna, MKG (Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, Miljöpartiet de gröna i Norrbotten, Markbygdens centeravdelning, Miljöpartiet de gröna Kalmar kommun, Milkas (Miljörörelsens kärnavfallssekretariat, SKGS och IVA (Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien)

Därutöver har 41 remissvar inkommit från privatpersoner.

Samtliga remissvar bifogas svaret. Remissvar som framför synpunkter på den kommande miljökonsekvensbeskrivningen, dess innehåll och utformning antingen det gäller att programmet är tillräckligt eller behöver kompletteras vad gäller den gränsöverskridande miljöpåverkan har skannats och finns tillgängliga som pdf-fil på Naturvårdsverkets hemsida (ca 35 stycken)

Sammanfattning av remissinstansernas synpunkter

Nedan redovisas en mycket kortfattad sammanfattning av de synpunkter som framförts av remissinstanserna. Denna sammanfattning är endast till för att orientera om vilka aspekter som lyfts fram i remissvaren och är inte Naturvårdsverkets prioritering av frågorna.

De centrala myndigheterna har svarat utifrån sina ansvarsområden och har bl a framfört att miljökonsekvensbedömningen i sina huvuddrag fyller rimliga krav avseende vad som bör ingå i en miljökonsekvensbeskrivning. Det konstateras att Sverige kan komma att vara berört av alla de fyra alternativa lokaliseringarna vid en allvarlig olycka. Det bör förtydligas att miljökonsekvensbeskrivningen omfattar utsläpp till både luft och vatten av radioaktiva ämnen under normala driftsförhållanden och dess eventuella betydelse för grannländerna. Särskilt efterfrågas var anrikning av radioaktiva ämnen kommer att ske samt vilka organismer som kan antas beröras och vilka konsekvenser detta medför. Det frågas även om fördjupningar bl.a. vad gäller nollalternativet. En diskussion om koppling till introduktion av främmande arter efterfrågas med anledning av kylvattnets temperaturhöjande verkan, liksom redovisning av reproduktionsplatser för säl. Dessutom efterfrågas en redovisning vad gäller hur avfallet från kärnkraftverket kommer att hanteras, samt vilka miljökonsekvenser som kan komma att uppstå i elkrafttillförselssystemet som helhet vid ett snabbstopp.

Vidare framförs att planerad verksamhet kan medföra en betydande påverkan på fiskbestånd och vattenmiljöer vid samtliga föreslagna lokaliseringar. Här efterfrågas fördjupningar, beskrivningar av konsekvenser på svensk sida samt skadebegränsningar, bl. a. vad gäller bästa möjliga teknik (BAT) för att reducera förlust av fisk, fiskyngel och ägg.

Länsstyrelsernas synpunkter handlar främst om att det bör beskrivas påverkan på områden i Sverige vid såväl normal drift av det planerade kärnkraftverket som vid haveri. Svaren berör också förvaret av använt kärnbränsle och mellanförvaring, Bottenvikens särdrag som havsområde, återvinning av kylvattenvärme, de påverkade vattenområdenas utbredning och typ av påverkan, risker med transporter av kärnbränsle, klimatförändringarnas effekter, indirekta konsekvenser samt övervakningsprogrammets utformning.

De svenska kommunernas synpunkter berör främst behovet att beskriva miljökonsekvenserna av eventuella olyckor och åtgärder för att minimera risker samt minska effekterna av avvikande händelser. Detta gäller såväl vid transporter, drift som slutförvar. Ett utvecklat nollalternativ efterfrågas, klimatkonsekvenser och CO₂-utsläppen bör redovisas vad gäller hela urancykeln. Vidare anges att anläggningarnas effekter på Bottenhavet och Östersjön vad gäller bl. a. temperaturförändringar och effekter på flora och fauna bör redovisas. Ett särskilt kapitel om miljökonsekvenserna på svensk sida efterfrågas.

Yttranden från organisationer och privatpersoner präglas tydligt av de svarandes syn på kärnkraft. I yttrandena från privatpersoner redovisas åsikter om kärnkraft och lämpligheten av att den byggs ut eller inte. Flertalet motiverar även sina åsikter och det framförs en mängd fakta och hänvisas till underlag som inte refereras vidare i detta svar, men som kan vara av stort värde i det fortsatta arbetet med framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen.

Nedan redovisas synpunkter från organisationer och privatpersoner som framförs angående eventuella gränsöverskridande miljökonsekvenser som bör belysas i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

Yttrandena speglar såväl åsikter om att miljökonsekvensbedömningen uppfyller rimliga krav, som att den är ofullständig och bör breddas och fördjupas. Såväl kärnkraftsförespråkare som kärnkraftsmotståndare anger att nollalternativ bör redovisas på ett tydligare sätt, likaså att alternativredovisningen bör utvecklas och miljökonsekvenser av alternativ bör redovisas. Det råder stor oenighet om kärnkraftens klimateffekter och det föreslås att miljökonsekvensbeskrivningen omfattar en livscykelanalys som visar klimateffekterna av hela kärnkraftscykeln.

I remissvaren ifrågasätts grundläggande antaganden av bolaget om behovet av ökad energiproduktion satt i relation till bl. a. EU-kommissionens krav på och bolagsägarnas möjligheter till effektivisering.

Övriga frågor som lyfts fram är bl. a. frågor om slutförvar, kylvattenutsläppens påverkan på Östersjöns ekosystem, radioaktiv kontaminering av Östersjön, eventuella hälsorisker på svensk sida, informationssystem och organisering av räddningsinsatser på svensk sida vid en eventuell olycka.

Förslag till åtgärder för att minska potentiella skadliga miljökonsekvenser liksom behov av uppföljningsprogram lyfts också fram.

Beslut om denna skrivelse har fattats av enhetschefen Martin Pålman. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit Egon Enocksson, föredragande.

För Naturvårdsverket

Martin Pålman

Egon Enocksson
Point of Contact

Bilagor (sänds endast elektroniskt)

1. Remiss i Sverige
2. Pressmeddelande

Yttranden (kopior på alla yttranden sänds med post, yttranden som innehåller synpunkter på gränsöverskridande miljökonsekvenser och innehåll i kommande miljökonsekvensbeskrivning finns att hämta på Naturvårdsverkets hemsida)

Kopia till:

Näringsdepartementet, 103 33 Stockholm
Miljödepartementet, Sten Jerdenius